■ כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות ■

בסודשיח

■ בס"ד ■ יום ראשון ■ פרשת נשא ■ גיליון חג שבועות ■ ג' סיון ה'תשע"ג ■ 12.05.2013 ■ גליון מס' 223 ■

תפוצה לכל קהילות ישראל

והיו רואין את כבודו ושומעין את קולו

איתא במדרש (שמו"ר כט, ד), א"ר לוי, שני דברים שאלו ישראל מלפני הקב"ה, שיראו כבודו וישמעו קולו, והיו רואין את כבודו ושומעין את קולו, שנאמר (דברים ה) ותאמרו הן הראנו ה' אלקינו את כבודו ואת גדלו ואת קולו שמענו מתוך האש. ולכאורה קשה, דכאשר ביקש משרע"ה (שמות לג) הראני נא את כבודך, השיבו הקב"ה כי לא יראני האדם וחי, ואיך זה שכאן הגיעו כל ישראל למדרגה זו של הראנו ה' א' את כבודו ואת גדלו?

אמנם בקבלת התורה, זו הפעם היחידה שכתוב בתורה לשון זה של הראנו ה"א את כבודו, שאז ביקשו מדרגות נשגבות אלו, שזה כאמור תכלית השאיפה של יהודי לראות את כבודו ולשמוע את קולו, כי אז היו מסוגלים לקבל מדרגה זו, שהיו בבחינת מלאכים, כדכתיב אני אמרתי אלק' אתם ובני עליון כולכם, שלא היה להם אז שום שייכות לחומר. וכמד"כ: ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי, שנתעלו לדרגת מלאכים ובני עליון. וע"כ זכו להראנו ה' אלקינו את כבודו ואת גדלו, כי לא יראני **האדם** וחי, היינו מי שהוא בשר ודם, אבל בזמן מתן תורה לא היה להם שייכות לחומר, שפרחה נשמתן, ולא נשאר בהם שום חלק של חומר וישות כמלאכים, ע"כ זכו לראות את כבודו. וזו הייתה מדריגה מיוחדת בקבלת התורה, ואח"כ כבר לא הייתה להם מדרגה זו.

התוה"ק היא נצחית וכמ"כ כל עניני קבלת התורה הם נצחיים. ואם מקובל שאצל הבעש"ט הק' קודם שלמד תורה עם תלמידיו היו רואים את הקולות ואת הברקים שקדמו למתן תורה, והיינו שגם הקולות וברקים שעניינם לזיכוך החומר קודם שמקבלים תורה הם נצחיים, הרי כמו כן כל עניני קבה"ת הם נצחיים, וגם המדרגות של לראות את כבודו ולשמוע את קולו הן נצחיות. שבקבה"ת הראנו ה' א' את כבודו ואת גדלו כביכול בראיה ממש, ואם אמנם אח"כ לא שייך מדרגה זו, אך יש מעין בחינה זו שנמצא בלבבות ונגלה במחשבות השייכת לכל יהודי לפי מדרגתו, וכמש"כ האור החיים הקדוש, שלפי הכנתו שמכין עצמו לראות ולקבל פני השכינה, כך זוכה לקבל את הקדושה. וההכנה היא ע"י זיכוך החומר, כי החומר הוא מסך המבדיל המסתיר עיני יהודי שלא יראה אלקות, וכאשר יהודי מזכך את חומרו ופוקח עיני שכלו רואה הוא אלוקות, את השי"ת העומד לפניו, שכל זה מן הנצחיות של הראנו ה' אלקינו את כבודו ואת גדלו. וכלשון המשורר בכתר מלכות, אתה אור עולם ועיני כל נפש זכה יראוך.

ומשמעות מדרגת את קולו שמענו מתוך האש, שגם בה יש נצחיות, וכמד"כ ועתה אם שמוע תשמעו בקולי, שמקשים בזה מהו אומרו בקולי, דהול"ל אם שמוע תשמעו אל מצוותי. אכן, הכוונה שתשמעו את קולי, קול ה' המדבר תמיד מתוך כל המאורעות. בכל המאורעות הן הכלליים והן המאורעות הפרטיים העוברים על כל אחד מסתתר קול ה', וגם אם אין זה באתגליא הר"ז באתכסיא, ועל יהודי להקשיב לקול ה' הקורא מתוכם. הן מאורעות של חסד ורחמים שמתוכם רואה יהודי אלקות, והן מאורעות שהם בבחינת ואת קולו שמענו מתוך האש, היינו ע"ד שבקבה"ת שמעו ישראל את קול ה' מתוך יראה, כמד"כ: ויחרד כל העם אשר במחנה, ואחז"ל שהתורה ניתנה באימה וביראה ברתת ובזיע. עד"ז יש מאורעות כאלו שקול ה' מדבר בהם מתוך האש, מתוך יראה, ובכל אלו המאורעות צריך יהודי להאזין לקול ה' הקורא מתוכם. ונכפל הלשון שמוע תשמעו, לרמוז שלשמוע את קול ה' צריך להקשיב היטב ולהתבונן בעמקות בפנימיות המאורעות כדי לשמוע מתוכם את קול ה' ולראות בהם אלוקותו יתברך. וזו המצוה של ועתה אם שמוע תשמעו בקולי, להאזין לקול ה' המדבר תמיד אל יהודי. וגם בחינה זו של את קולו שמענו מתוך האש היא נצחית, שמה שביקשו ישראל ניתן להם לעד, שתמיד יוכל יהודי לראות את כבודו יתברך ולשמוע את קולו מתוך כל המאורעות. והנה הקשה הבעש"ט הק' זי"ע על מאחז"ל בכל יום בת קול יוצאת וכו', לשם מה יוצאת הבת קול הזאת אם

■ עוד בעיתון ■

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

ברכת כהנים

האידיאל של האדם הוא "שויתי ה' לנגדי תמיד", או "בכל דרכך דעהו", שיהיה האדם מחובר ישירות אל הקב"ה...

המשך בעמ' 2

שו"ת קיץ

שאלה: בכל שבועות בבוקר אחר הלימוד, קודם התפילה, מתעורר דיון לגבי 'ברכת התורה'. מהי הבעיה ומהו הפתרון?...

המשך בעמ' 5

סיפור לשבת

בזכות מצות כיבוד אב ואם

ר' יהושע בן אלם הגידו לו בחלום, שמח בלבך שאתה וננס הקצב מושבו...

ועונשו של המזלזל בכיבוד או"א

"כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך" כתב רש"י - אם תכבד יאריכון ימיך...

בזכות התורה ומצוותיה

בירושלמי מסכת תענית (פ"ג ה"ח) מובא כי פעם אחת התנפלו אויבים על עירו של לוי בר סיסי...

המשך בעמ' 3

שביבים

- במעלות התורה
- "יום הדין" או "יום של ידידות"
- אי לאו האי יומא
- רך כחמאה
- ללא מצוה מסויימת
- ואם לאו? שם תהא קבורתכם
- אחד משמים
- ההדרכה לקבלת התורה

המשך בעמ' 5

בין כך אין שומעים אותה, ועל פי האמור י"ל שכל המאורעות העוברים על האדם יוצא מהם בת קול מהשי"ת המדבר אל איש יהודי.

וע"פ האמור שכל עניני קבה"ת הם נצחיים, הרי כ"ש וק"ו שדבר ה' אנכי ה' אלקיך הוא נצחי. כמד"כ (תהלים קיט) לעולם ה' דברך ניצב בשמים, ודבר ה' אנכי ה' אלקיך מדבר אל יהודי בכל יום ובכל עת ובכל שעה מתוך כל המאורעות. ותפקידו של יהודי הוא שמוע תשמעו בקולי, להטות אזניו ולפקוח את עיניו, שאז יזכה לראות את כבודו ואת גדלו ולשמוע את קולו יתברך.

על פי "נתיבות שלום"

פרשת נשא

ברכת כהנים

/ הרב יעקב הלוי פילבר

האידיאל של האדם הוא "שויתי ה' לנגדי תמיד", או "בכל דרכך דעהו", שיהיה האדם מחובר ישירות אל הקב"ה ולא ע"י מתווכים, כמו שמתאר הנביא ירמיה (לא לג) את שלמותו של האדם באחרית הימים: "ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר: דעו את ה', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם". אבל עד אז אין האדם יכול להתעלות בכוחות עצמו בלבד ועליו להיעזר על ידי גדולים ממנו, וכזה היה תפקיד הכהנים ככתוב: "יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל". ועם זאת מסביר הראי"ה בספרו אורות (עמ' נד) שאין לראות את הכהונה כמתווכת, כאמצעי בין האדם לאלקים, אלא הכהונה היא כ**"תכיפה הגונה"**, כלומר כאותו חוט המחבר שני חלקי הבד זה לזה ושומר שהבד המחובר לא יתנתק זה מזה, כך הכהונה מסייעת לאנשיה של האומה הישראלית להיות מחוברת אל אביה שבשמים. את הצורך להתקרב אל ה' בעזרת גורם חיצוני מסביר שם הראי"ה: "כשהאדם הפרטי מתקרב לאלקים אינו מתקרב על ידי כוחותיו הפחותים, על ידי נטיותיו השפלות, אלא על ידי החלק העליון שבקרבו, והוא הממשיך את הכל לצד החיים הבהירים האלוקיים. כן גם האורגן הלאומי ככלל וגם האנושי כפרט, אינו ראוי ואינו יכול להתקרב אל האלקים בכוחותיו הדלים, בהרגשותיו המהוממות ומטורפות בין גלי החוש הטורפים אותו... לכן מאצילים האדם כפרט והאומה ככלל את החלק עליון שבהם לשם התקרבות הכל לאלקים". לפי דבריו אלו של הראי"ה הכהונה לא באה להיות במקום האדם אלא רק לסייע לו להתקרב אל ה' בכוחותיו וכשרונותיו ולא להחליפם.

"לשרת בקודש" הוא תפקידו של הכהן, וברכת כהנים היא אחד השירותים שהכהנים מצווים לתת לישראל. החתם סופר (בסדורו) מסביר שברכת הכהנים אין בה אלא טובות העולם הזה בלבד, להעניק לאדם מכל טוב העוה"ז וכך הוא מסביר את נוסח "ברכת כהנים": **"יברכך"** בעושר ובממון, **"וישמרך"**, שהעושר והממון יהיה משומר מכל פגע. אלא גם אחרי השמירה עדיין אין הברכה שלימה מפני הקנאה וצרות העין של הסובבים אותו, על כן באה הברכה השניה: **"ויחונך"**, שתמצא חן בעיני השכנים שישמחו בעושרך וכבודך. אבל גם אם אין לאדם איום מבחוץ עדיין אין הברכה שלימה, מפני העינים הגדולות של האדם עצמו, שאינו מסתפק במה שיש לו וכל ימיו הוא במאבק פנימי עם עצמו, על כן מוסיף הכהן ומברך: **"וישם לך שלום"** - שיהיה לך שלום עם עצמך, שתהיה שמח בחלקך. והברכות עד כאן הן ברכת העולם הזה, אלא שברכות העולם הזה בלבד אינן תמיד ברכה ולפעמים הן אפילו קללה נמרצה המדומה לברכה - כי אם חיי האדם הם חסרי משמעות, שאין להם תכלית ויעוד וכל כולם הם הנאות החושים, כשסדר יומו של האדם הוא במשך היום להשכים קום, לאכול ולשתות, להתכבד ולהתייפות לפני בני אדם, ובבא הלילה שלא נברא אלא לשינה, ילך לישון, וכך הוא מבלה את כל היממה. ולמחרת שוב ישכים, וסדר יומו הזה חוזר חלילה. ואפילו אם יזכה האדם לבנים שיורישׁ להם את רכושו, מה ערך יהיה לברכתו אם גם חיי בניו יהיו חסרי משמעות כחיי אביהם. לכן את ברכות העולם הזה צריך לראות כאמצעי ולא כמטרה, והתכלית היא האושר והנועם שהאדם יזכה להם בחיי אמונה המשולבים בעבודת ה' ותורתו, ואז בעזרת שמים יזכה לטובה האמיתית. ועל זה אנו מתפללים: "וחיי עולם נטע בתוכנו, הוא יפתח לבנו בתורתו", למען "לא ניגע לריק" בחיי העולם אשר נטע בתוכנו, "ולא נלד" בנים ובני בנים "לבהלה" ח"ו, אלא יפתח לבנו בתורתו. לכן הברכה המשולשת של הכהנים שהיא ברכת חיי העולם הזה, אבל היא כשלעצמה אינה ברכה שלימה, וצריך להשלימה בשימת הכהנים שם שמים על בני ישראל ככתוב: **"ושמו את שמי על בני ישראל"** ואז בשילוב הברכה הגשמית עם הברכה הרוחנית, יזכו ישראל לברכות שמים: **"ואני אברכם"** ממקור הברכות העליונות, וברכתם תהיה ברכה שלימה.

בסוד שיח
כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

סיפור לשבת

בזכות מצות כיבוד אב ואם

ב"סדר הדורות" (ח"ג אות י) ובספר "מעיל צדקה" (תמ"א) מסופר:

ר' יהושע בן אלם הגידו לו בחלום, שמח בלבך שאתה וננס הקצב מושבו ומושבך בגן עדן וחלקו וחלקך שוים כאחד. כשניעור ר' יהושע חשב בלבו אוי לי שמיום עומדי הייתי תמיד ביראת קוני ולא עמלתי אלא בתורה, לא הלכתי ד' אמות בלא ציצית ותפילין, היו לי 80 תלמידים, ועכשיו שקולים מעשי ותורתי עם הקצב? שלח לתלמידיו: תדעו שלא אכנס לבית המדרש עד שאראה מי הוא זה האיש ומה מעשיו. מיד הלך עם תלמידיו מעיר לעיר ושאל בשם האיש ובשם אביו עד שהגיע לעירו, כשנכנס לעיר שאל את אנשי המקום היכן ננס הקצב? אמרו לו למה אתה מבקש אותו, מה לחסיד וצדיק כמוך לשאול על איש כמותו? אמר להם מה מעשיו? אמרו לו אדוננו לא תשאל ממנו כלום עד שתראה אותו. מיד שלחו אליו ואמרו לו, ר' יהושע בן אלם מחפש אותך.

אמר להם: מי אנכי ומי אבותי שר' יהושע שואל עלי, אמרו לו עמוד ולך עמנו. חשב אותו האיש ששקר הם דוברים ולא היה רוצה להלוך עמהם. חזרו לר' יהושע ואמרו לו שאינו רוצה לילך עמנו, אמר להם דעו שלא אשב עד שאראה אותו. הלך ר' יהושע בעצמו אצל ננס הקצב. בראות ננס את ר' יהושע בא אליו נפל על פניו, אמר לו: מה יום מיומיים שעטרת ישראל בא לפני עבדו? אמר לו: דבר יש לי לדבר עמך. אמר לו: דבר! אמר לו: מה מעשיך ומה מלאכתך? אמר לו: קצב אני, ויש לי אב ואם זקנים ואינם יכולים לעמוד על רגליהם, ובכל יום ויום אני מלבישם ומאכילם ומרחיצם בידי. **מיד עמד ר' יהושע ונשקו על ראשו, ואמר לו: בני אשריך ואשרי גורלך, מה טוב ומה נעים, ואשרי חלקי שזכיתי להיות חברך בגן עדן.**

ועונשו של המזלזל בכיבוד או"א

"כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך" כתב רש"י - אם תכבד יאריכון ימיך, ואם לאו יקצרון.

מעשה באדם שהסתכסך עם הוריו בגלל מריבה משפחתית וחדל לדבר עמהם. הגיעו הדברים לידי כך, שכאשר היה עובד לפני ביתם לא סר לבקרם, וגם כשנפגש עמהם בשבת התעלם מהם ולא ברכם לשלום.

נודע הדבר לצדיק רבי סלמאן מוצפי זצ"ל ובא אליו להוכיחו על כך, והלה התעלם מתוכחתו והמשיך להקשות את לבו. כאשר החמיר המצב, הלך שוב הצדיק והכין דפים ובהם קטעי מוסר מהספרים "ראשית חכמה" ו"שבט מוסר" העוסקים ברוממות וחשיבות מצות כיבוד אב ואם, ואמר לו אם אינך שומע לי שמע נא לדברי גדולי ישראל. התבונן וראה כי כיבוד אב ואם הוא דיבור מעשרת הדברות, הקודם אף לזכור את יום השבת לקדשו וכו' ועוד כהנה דברי כיבושין. והלה נשאר בקשיות ערפו.

הוסיף ואמר לו: הבורא כתב "כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך" מכלל הן אתה שומע לאו כשלא מכבדים מתקצרים הימים. ראה מה עונשו של העובר על מצוה זו... דע לך, שאין עונשין אלא אם כן מזהירים, הנה הוזהרת, ראה לתקן את דרכיך תוך ג' ימים!

לאחר שלשה ימים בא אליו שוב הצדיק, והלה היה מוכר בחנותו, וכיון שהיו שם הרבה קונים לא רצה להוכיחו ברבים. אמר, אלך ואחזור בעוד זמן קט. לאחר רבע שעה חזר - והנה ראה דבר מוזר אמבולנס עוזב את המקום בצפירה בהולה כשנושא בתוכו את אותו האיש ללא רוח חיים...

תמו ימי השבעה, ואחד ממקורבי הנפטר ראהו בחלום, עומד עירום בלא לבוש, ועשרת הדברות בידיו, והוא משליכם לארץ ורומסו... התעורר בבהלה ובא לפני הצדיק לספר את אשר ראה. הזמין הרב את חבירו הצדיק רבי נסים זצ"ל וסח לו את כל המעשה.

כשמוע זאת הזדעזע, ושאלו מנין היה לו העוז לומר כך, השיבו ואמר: חשתי כאילו הדברים הושמו בפי, חשתי שקיצו קרב בגין מעשהו וביקשתי להצילו. התחננתי לפניו שיחוס על נפשו ויצילה מרדת שחת. עתה תמה אני על שלא הייתה מיתתו כפרתו, ומבקש הוא תיקון לנפשו. ישבו שני הצדיקים ועמהם עוד שמונה איש ועשו תיקון לנשמתו. לאחר פטירתו של רבי סלמאן, פרסם הצדיק הגאון רבי נסים זצ"ל את המעשה, ואמר **שמצוה לפרסמו ברבים**.

("עולמו של צדיק")

*

להלן **סיפור נפלא** (אחד מיני אלף) כיצד הייתה מצות כבוד או"א אצל גדולי ישראל:

באחד מלילות החורף הקשים לאחד שירד גשם סוער, חזרו כמה יהודים מבית המדרש של העיר סלנט לבתיהם. לפתע ראו דמות של יהודי שחופש ועודר את האדמה. התקרבו האנשים למקום בכדי להסתכל מי זה האיש ומה מעשיו בשעה כזו מאוחרת. והנה הבחינו האנשים שהיה זה 'רבי זונדל מסלנט' - עטוף במעיל

המשך בעמוד הבא...

חרפי, מעדר בידו, זעה יורדת על פניו, והוא עייף מן המאמץ הקשה.

מה פשר מעשיו של רבינו? תמהו אחד אל השני? ראה רבי זונדל הצדיק את תמיהתם וסיפר להם: בדרך זו עוברת אמי כאשר היא הולכת לבית הכנסת, הגשמים והשלגים שירדו בימים האחרונים, שיבשו את הדרך והיא מלווה עתה בבוץ ולכלוך, לכן חופר אני במקום, לנקות ולפנות לאמי דרך נוחה ונעימה מן הבית לבית הכנסת, למנוע ממנה טרחה ואי נעימות בדרכה מחר בבוקר לתפילה.

זו הייתה דמותם של הגדולים במצות כיבוד אב ואם.

(מתוך "אוצרות התורה")

בזכות התורה ומצוותיה

בירושלמי מסכת תענית (פ"ג ה"ח) מובא כי פעם אחת התנפלו אויבים על עירו של לוי בר סיסי ובני העיר עמדו בסכנה גדולה. נטל לוי בר סיסי ספר תורה בידו ועלה לראש הגג ואמר: רבון העולמים אם בטלתי דבר אחד ממה שכתוב בתורה - יצליחו האויבים, אבל אם לא בטלתי אף דבר מן התורה, בקשתי ותחינתי שהאויבים ינוסו מן העיר, וכך היה שפתאום נפל עליהם פחד ונסו במנוסת חרב.

ופעם אחת אירע מקרה כזה אצל תלמידו של לוי בר סיסי; שונאים התנפלו על עירו, והוא עשה כמעשה רבו, עלה לגג עם ספר תורה בידו ואמר: אם בטלתי דבר אחד מהתורה - יכנסו, ואם לאו - ינוסו. השונאים אמנם נסו אבל ידו של התלמיד יבשה, כי הוא לא היה במדריגתו של רבו ונענש בשביל כך.

והירושלמי מוסיף, שפעם אחת קרה אותו מקרה אצל תלמיד תלמידו של לוי בר סיסי, ועשה כמו שעשה רבו, ולא הועילה בקשתו ואף לא יבשה ידו. ואומר הירושלמי על כך: אין שוטה נפגע ולא בשר המת מרגיש באיזמל, כי לא היה בכלל במדרגה זו שיוכל לדבר דיבורים כגון אלו.

מסופר על הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע שאסף ממון מתלמידי הרה"ק ממעזריטש זי"ע ומהסכום שנקבץ הכינו מנורה בת שבעים קנים ותלו אותה בבית מדרשו של המגיד ממעזריטש. באחד הימים הגיעה שמועה רעה לעיר שקבוצה של פורעים קוזאקים מתכוננים להתנפל על העיירה מעזריטש, פחד ובהלה אחזה בכל תושבי העיירה, הם ידעו שבכל מקום שהגיעו אותם פורעים זרעו הרס ורצחו אנשים נשים וטף. כמה אנשים רצו וסיפרו זאת למגיד ממעזריטש; המגיד ציווה על התושבים להסתגר במקומות מחבוא, כמו כן הורה להוציא את ספרי התורה מארון הקודש ולהחביאם עם שאר כלי הקודש. באותה עת עמד הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע - אחוז שרעפים - באחד מפינות בית הכנסת והביט בחלון הנשקף חוצה. כל הרעש וההמולה שהיו בבית הכנסת לא הפריעו את דביקותו, אבל כשניגש אחד התלמידים ועלה על השולחן כדי להוריד את מנורת שבעים הקנים - הרגיש בזה רבי אהרן, סובב את ראשו, ואמר בצעקה: מי יכול להרשות לעצמו לנגוע במנורה הטהורה של הרבי!

הלכו וסיפרו לרב המגיד מה שאמר רבי אהרן מקארלין. נענה המגיד ואמר: אם כך, סימן שהוא מוכן לקחת על עצמו אחריות, ועל כן ציוה שכל אנשי העיר יתאספו בבית הכנסת. תוך שעה קלה התמלא בית הכנסת והנשים התאספו בעזרת הנשים, רבי אהרן הגדול שעדיין עמד בדביקתו הבחין בהמולה הגדולה ושאל לפשר הענין, וכשנודעו לו דברי המגיד - ביקש מאחד התלמידים לבקש ממורו ורבו להתפלל להצלחתו.

בינתים התחילו להגיע ידיעות שחבורת הרוצחים כבר קרובה לעיר. בבית הכנסת הגיעו הזעקות עד לב השמים, אנשים התפללו מעומק הלב להוושע מיד שונאיהם, והנה באו במרוצה לרבי אהרן הגדול לבשר לו שהפורעים נמצאים ברחוב הסמוך לבית הכנסת. רבי אהרן יצא לבדו מבית הכנסת, צעד באמונה ובבטחון מול האויבים, וכשהגיע ממש קרוב אליהם - פתח לפתע ואמר בקול גדול: "למה רגשו גויים ולאומים יהגו ריק"?! פחד אחז בחבורת הרוצחים ועל אתר פתחו במנוסה ועזבו את העיר.

(מתוך "לב ישראל")

לקוראי בסוד שיח

ולכל עם ישראל

חג שבועות שמח

שו"ת קיץ
הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

שואל בנימין הרשמן מראשל"צ ואבנר פוקס

מאשדוד: בכל שבועות בבוקר אחר הלימוד, קודם התפילה, מתעורר דיון לגבי 'ברכת התורה'. האם הרב יכול לבאר פעם אחת ולתמיד מהי הבעיה ומהו הפתרון?

תשובה: נחלקו הראשונים האם אדם שישן שנת קבע על מיטתו במהלך היום ולאחר מכן ניגש ללמוד תורה האם הוא צריך לברך שוב 'ברכת התורה'. הרא"ש[א] סבר שהשינה מהווה הפסק לברכת התורה שבירך בבוקר, ולכן צריך לברך מחדש, אמנם מדברי רבינו תם[ב] נראה שאינו צריך כי ברכת התורה של הבוקר, פוטרת אותו עד הבוקר שלמחרת.

מבואר מכך שמה שאנו מברכים כל בוקר 'ברכת התורה', לדעת הרא"ש הוא משום שהשינה של הלילה מהווה הפסק, ואילו לדעת רבינו תם אין זו הסיבה, אלא הסיבה היא כי שעצם זה שהגיע יום חדש מחייב לברך שוב ברכת התורה.

ומעתה, אדם שניעור כל הלילה, נמצא לכאורה בספק האם הוא צריך לברך 'ברכת התורה' שהרי לדעת רבינו תם חייב לברך שהרי הגיע יום חדש, ואילו לדעת הרא"ש אינו צריך לברך שהרי לא ישן ולא נוצר 'הפסק'. ומשום כך בשבועות שאנו נוהגים ללמוד תורה כל הלילה ללא שינה, נוצר ספק הלכתי לגבי 'ברכת התורה'.

ולכן הציעו הפוסקים כמה פתרונות כדי להינצל מן הספק:

א) העצה המקובלת ביותר היא לבקש מאחד שכן ישן בלילה לברך את ברכת התורה עבור אלו שלא ישנו, ובכך ממה נפשך נפתרה הבעיה, שאם היה מחויב לברך אזי יצא ידי חובה מאותו אחד שישן מדין 'שומע כעונה' ואם לא היה מחויב לברך, לא נכשל בברכה לבטלה, שהרי לא בירך[ג].

ב) עצה נוספת היא לישון בערב החג שנת קבע על מיטתו ואז בבוקר חג השבועות ממה נפשך צריך לברך, דלדעת הרא"ש צריך לברך משום שישן בערב החג, ולדעת רבינו תם צריך לברך שהרי הגיע יום חדש[ד].

ג) היו שהציעו לכוון בפירוש בעת 'ברכת התורה' בתפילת שחרית בערב החג, שהברכה תחול רק עד עלות השחר של חג השבועות ולא יותר, ומעתה יוכל לברך ללא ספק, אמנם עצה זו תלויה במחלוקת גדולה באחרונים האם יש כוח ביד אדם להגביל את ה'חלות' של הברכה, ויש לכך מקורות סותרים ואין כאן מקום להאריך בסוגיא גדולה זו.

ד) עצה נוספת היא לא לברך ברכת התורה ולכוון לצאת ידי חובה בברכת 'אהבה רבה' בתפילת שחרית בבוקר החג, וילמד מעט תיכף אחר שסיים תפילתו[ה].

אמנם רבים מפוסקי בני ספרד[ו] סבורים שאפשר לברך ברכת התורה בשבועות בבוקר אם היה ניעור כל הלילה ואין צורך להיזקק לפתרונות הנ"ל, דכך היה המנהג מאז ומתמיד ובמקום מנהג לא אמרינן ספק ברכות להקל[ז].

א - מסכת ברכות פרק א סימן יג.
ב - תוספות מסכת ברכות דף יא עמוד ב.
ג - מג"א סימן תצ"ד.
ד - עפ"י הגהות רעק"א לשו"ע סימן מ"ז.
ה - משנה ברורה לסימן מ"ז ס"ק כ"ח.
ו - וכן כמה מפוסקי אשכנז כגון ערוך השולחן ועוד.
ז - וע"ע שו"ת מהר"ם שי"ק או"ח סימן א' ושו"ע הרב סימן מ"ז סעיף ז' דאם אין לו מי שיברך בעבורו יברך בעצמו, וזה דלא כמ"ב שפסק שבכל מקרה לא יברך לעצמו אלא יעשה אחת מהפתרונות הנ"ל.

שביבים
/ שאול שיף

במעלות התורה

דכירנא כד הוינא טליא, הצעתי לפני מו"ר הגאון המופלא ר"ש הכהן שקאפ זצ"ל איזה פיה"מ להרמב"ם תמוה, ונגשתי לבארו בדרך רחוקה קצת, אמר לי הגר"ש זצ"ל בנעימה, בני יקירי! אם אתה רוצה לעלות במעלות התורה בדרך נכונה, כלך לך מדרך זה, לא תבקש מדרשי פליאות ופסקי רמב"ם תמוהים, די לנו להעמיק ולהבין את הנראה לכאורה פשוט וישר, לא תקרא הרבה בספרי אחרונים, אף שתוכל לפלפל בדברים להשיג ולחדש בהם, אלא עשה לך רב מנהל ומורה דרך, איזה ספר נעלה, ובו תחזיק ולא תרפנו, והציע לפני את הס' "קצות החושן" - כי הוא באמת נפלא בדרכו המיוחד להבין ולהשכיל בדברי הראשונים, ומציץ פרחיהם ומצוף דבשיהם לעשות מטעמים ומעדנים - ובכלל להתרגל לקרות בספרים הכי טובים וישרים, המיישרים את דעת האדם, ולקרות בהם בעיון בבקורת, ולא להתרגל בקריאה צפה ושטחיית, כי מלבד מה שבאתרא דליעול יקרא ליעול בישרא וכוורא, עוד זאת הקריאה הצפה או בספרים שאינם כ"כ מיושרים, מקהים את השכל ומרגילים את האדם לשטחיות.

סיפר לי רב גדול א' שבילדותו למד בממל שבאשכנז, המפורסמת לתהילה בבית המדרש וחברה ש"ס שלה, שהגאון נר ישראל סלנטר זצ"ל היה מיסדו ומכוננו, והיה דרכו של הגרי"ס זצ"ל מזמן לזמן לתהות על קנקנם של הספרים העומדים שבארון הספרים, והספרים שלא ישרו כ"כ בעיניו היה מעמידם מן הצד שלא יהיו כ"כ מוכנים לקריאה, ואת הרב הנ"ל שהיה לו ספר "אבני מילואים" יעץ שיעשה צדקה בכל עת בזה, שיעמידו בארון הספרים לתועלת הרבים.

(אשל אברהם ח"א, לזכרו של ראש ישיבת "מרכז הרב" מרבי אברהם יעקב ניימרק זצ"ל)

"יום הדין" או "יום של ידידות"

כותב הרה"ג שמואל ברוך גנוט שליט"א:

מה חג שבועות אומר לנו, בעצם?

בישיבות הקדושות נוהגים לומר שחג מתן תורה הוא גם "יום הדין על התורה". וכך היה חוזר ואומר רבן של ישראל, מרן הגרא"מ שך זצוק"ל, והקפיד הוא מאד על ביטול תורה סמוך לחג השבועות, ובחג השבועות עצמו. הדברים מפורשים הם בדברי השל"ה הקדוש (בחלק "מסכת שבועות" שבספרו) ש"היום הקדוש הזה הוא יום הדין", והוא מצטט מדברי הספר "תולעת יעקב" שכתב ש"העולם נידון ביום הזה על התורה שניתנה בו, שביטלו עצמם ממנה". גם הנצי"ב מוולוז'ין זצ"ל כותב (בהעמק דבר, דברים ט"ז, י"ב) שבכל יום בו נברא דבר מה, זהו הזמן בו הדבר מתחזק, ומכיון שהתורה ניתנה לנו בחג השבועות, לכן ציותה התורה שנתחזק ונשמור את החוקים האלה ביום זה, מפני ש"מסוגל בזה היום שניתן בתחילה, גם לדורות, להתבונן בהם ולקבלם עליהם להגות בהם".

דברים ברורים ונחרצים יצאו בענין מפי הרבי מגור בעל ה"שפת אמת" זצ"ל, שכתב: "בכל שנה ושנה מקבל כל אחד מישראל בחג הזה מה שעתיד להבין ולחדש בתורה. וזהו שכתוב "אלמלא האי יומא, כמה יוסף איכא בשוקא", אותו היום ממש, שזהו החג בו ניתן תורה בכל שנה".

אז רגע, האם חג השבועות דומה לראש השנה ויום כיפור? פחד, רטט וזיע? בכיות ו"קבלות" מזעזעות?

לא, ברור שלא. בחג השבועות מחלקים בשמים לכל אחד כמה יקבל ויזכה בשנה הקרובה בלימוד התורה, אך שמחת נישואין אינה יכולה להיערך תחת פחד וחלחלה של אימת דין. ושבועות הוא הרי יום החתונה שלנו עם הקב"ה.

חג השבועות, כך אומרים הקדמונים, וכך אנו שרים, הוא: "תואר כלה מאד נתעלה, בקבלת יום זה".

ביום זה מחדש הקב"ה את קשר הנישואין שבין החתן והכלה, הוא יתברך ואנחנו, בניו אהוביו ואוהביו. הספרים הקדושים, בעיקר ספרי החסידות, המשילו את חג השבועות לחג הנישואין שלנו עם אלוקינו אוהבנו. זהו הזמן בו אנו עומדים איתו תחת החופה. ולכן זהו הזמן לשמוח יחדיו בשמחת הנישואין, לא לתכנן תוכניות לעתיד או להצטער על הקשר הלא טוב שהיה לנו איתו יתברך עד כה. חתונה היא זמן של שמחה ואהבה שבין מקבלי ומחדשי הקשר הנפלא הזה.

ודאי ש"חשבון נפש" הוא דבר ראוי ונחוץ, אך לא בעת דודים. בשעה שאנו נישאים ומתקשרים באהבה אל הקב"ה. כלה שעסוקה במהלך חתונתה בתכנון החודש הבא, היכן תעבוד וכיצד תצליח לסייע לחתנה בכיסוי האוברדרפט, היא כלה שאינה מבינה שמחת חתונה מהי. כעת עליך לשוש ולשמוח עם החתן, לשמוח שהוא לקח אותך לרעייה, ולא לעסוק בירידה לפרטי הקשר לפרטי פרטים.

הספרים כתבו לנו שאין ספק שהרקע של נישואין אלה, של חג השבועות, ביניינו לאלוקינו יתברך, שהוא הידיד הכי טוב שלנו, "ידיד נפש אב הרחמן", כולל מחשבה כללית של רצון והשתוקקות לקבלת עול תורה ומלכות שמים, אך זהו הכל בבחינת: "איזו אשה כשרה, העושה רצון בעלה". אך עלינו להתרחק ביום זה מאימה ופחד. יום זה הוא יום הנישואין שלנו, של ה"תואר כלה מאד נעלה", ואם רצוננו להתקרב ולחוש קרבת אלוקים, יהיו הם מתוך תחושה של "לעשות רצונך, אלוקי, חפצתי", כשני חברים אוהבים בלב ובנפש, הגדושים ב"אהבת עולם" וב"אהבה רבה", כ"חשוק ונחשק", כלשון רבנו האור החיים הקדוש, הרוצים בכל לבבם לעשות טוב לשני ולמלאות את כל משאלותיו.

בראש השנה נעמוד לפני ה' אלוקינו בתחושת דין ופחד מלכותו יתברך, אך מו' בסיוון, חג השבועות, ולפחות עד ראש חודש אלול, נגיע אל הקב"ה ותורתו, מצוותיו ורצונותיו, עם הזכרון הטוב של שמחת הנישואין שלנו. בעיצומו של יום שרבי בתמוז, ב"בין הזמנים" ובסתם של יום סיוון, תנשב ברוחנו רוח חדשה, כשניזכר כי בחג השבועות נלקחנו באהבה רבה- אהבת עולם אל חופת אבינו שבשמים, ידידנו הרחמן, "ידיד נפש אב הרחמן".

---וכך כתבו הספרים: "דייקא מתוך כך באים לקבלת עול מלכות שמים הלכה למעשה"- ואני מצטט מהספרים שעסקו בעניין- "מציאות ברורה היא, כשמש בטהרתה, שאהוב מחבב לעשות רצון אוהבו, אזי גם בזמנים שבהם נסתרת האהבה וצריכים להגיע ל"קבלת עול". גם אז, זכר האהבה הגדולה, אשר מים רבים לא יוכלו לכבותה ונהרות לא ישטפוה, עומד לו לחשוק בעשיית רצון קונו יתברך, בנאמנות ובמסירות".

אי לאו האי יומא

רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עגלא תלתא אמר אי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים ס"ח:), ומסביר רש"י שרב יוסף אמר לאנשי ביתו ביום טוב של שבועות להכין לו "עגלא תילתא" - עגל שלישי לבטן, שנולד השלישי, שהוא מובחר ביותר, והסביר את עצמו ואמר: "אי לאו האי יומא" - אם לא אותו יום של מתן תורה, שבשל כך זכיתי ללמוד תורה, "דקא גרים" - שנתרוממתי, "כמה יוסף איכא בשוקא" - הרי ישנם הרבה אנשים בשוק ששמם יוסף, ומה היה ההבדל ביני לבינם?

הסבר מעניין מביא בעל ה"קדושת ציון" מבאבוב זצ"ל, לאור הקושיה המפורסמת, שלכאורה צריכים להבין איך רב יוסף התפאר בתורתו ואמר דבר הנראה כגאוה?

וכך אמר: ההסבר הוא ע"פ דברי המפרשים ששואלים איך יתכן שאדם יקיים כל התרי"ג מצוות. שכן, ישנן הרי מצוות הנוהגות רק בחלק מסוים מעם ישראל, כגון מצות פדיון הבן (רק אצל ישראלים, ולא אצל כהן או לוי), וישנן מצוות הנוהגות רק בתנאים מסוימים, כגון מצות יבום וחליצה (הנוהגת רק כאשר מת אחד האחים בלא בנים). ותירצו שהדבר יכול להתקיים ב-3 צורות:

א) על ידי גלגול, שנשמתו חוזרת לעולם בגוף אחר, פעם אצל חלק העם שנוהגות בו המצוות החסרות לנשמתו, ופעם אצל מי שיתקימו בו התנאים הצריכים לקיום המצוות החסרות, וכו'

ב) כאשר יתנהג באהבה ובאחוה עם בני אדם, כי על ידי האחדות נחשבים כל ישראל כנפש אחת, וממילא כשאחד מקיים מצוה זו, ואחר מקיים מצוה אחרת, הרי זה כאילו כל אחד מקיים את כל המצות.

ג) על ידי לימוד התורה של כל מצוה ומצוה, כמאמר חז"ל: "כל העוסק בתורת חטאת, כאילו הקריב חטאת.." (מנחות ק"י.).

וידוע שבזמן מתן תורה היו כל ישראל באחדות ואהבה, כפי שכתוב "ויחן שם ישראל נגד ההר" - כאיש אחד בלב אחד (רש"י שמות י"ט ב'), כי האחדות היתה חלק מההכנה לקבלת התורה. ממילא זו כוונת רב יוסף: "אי לאו האי יומא" -°שקיבלנו את התורה והיינו באחדות ולמדתי תורה של כל מצוה ומצוה, "דקא גרים" לי כאילו קיימתי כל התרי"ג מצוות כבר בפעם הזאת שנבראתי, אזי "כמה יוסף איכא בשוקא" - מי יודע כמה פעמים היתה נשמתי צריכה לחזור ולהתגלגל לעולם בגופם של אחרים כדי שאקיים את כל תרי"ג המצוות!

רך כחמאה

טעמים רבים נאמרו לאכילת מאכלי חלב בשבועות, ולהלן כמה מהם:

בעת סעודת מאכלי החלב בשבועות, שאל בעל ה"דברי שמואל" מסלונים זצ"ל את חסידיו מדוע אוכלים מאכלי חלב בחג השבועות?

נענו כמה מזקני החסידים ואמרו כמה וכמה טעמים. אמר להם הרבי - בואו ואומר לכם מהו הטעם: אכילת מאכלי החלב הם לסימן שיהודי צריך להיות רך כחמאה, כמו שאמרו חז"ל (תענית כ:) "לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז".

עוד טעם מובא בשו"ת כנף רננה בהקדמה לשולחן ערוך יורה דעה, עפ"י הגמרא (סוטה י"ב:): "ר'אחא בר חנינא אמר אותו היום שהניחה אמו של משה אותו ביאור, ששה בסיון היה... וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות, מלמד שהחזירוהו למשה על כל המצריות כולם ולא ינק".

לכן אוכלים מאכלי חלב בשבועות (ששה בסיון) לרמוז על דברי הגמרא הללו, שבגלל שעתיד היה משה לקבל תורה בסיני ביום זה, נמנע מאכול חלב טמא!

טעם נוסף מביא המהרש"ם מבערזאן זצ"ל, על הירושלמי: "בכל הקרבנות כתיב חטא, ובעצרת אין כתיב חטא, דכתוב במוסף "ושעיר אחד לכפר", ולא כתוב "חטאת".˚אמר לו הקב"ה: כיון שקבלתם עליכם עול תורה, מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם.

וידוע שלא מזכירים לבעל תשובה את חטאיו, שכן אנו לא מסתכלים על "מה היה", אלא "מה עכשיו" ובתר השתא אזלינן (הולכים לפי המצב הנוכחי), אך את הכלל הזה אנחנו לומדים מחלב, שמותר באכילה ושתיה, אף שלכאורה נוצר מהדם של הבהמה (עיין נדה ט'), ולכאורה היה צריך לאוסרו, אך מכיון שהוא נהפך לדבר אחר, הוא מותר באכילה ושתיה. (ועיין במג"א סימן רט"זאות ג' ועוד).

זו, איפוא, הסיבה שאנו אוכלים מאכלי חלב בשבועות, להראות ש"בתר השתא אזלינן" - אנו מסתכלים על המצב שנמצא בו כעת האדם, שמקבל את התורה, וכל עוונותיו מתכפרים.

הסבר נוסף מובא בשם רבי חיים ויטאל זצ"ל שכתב עפ"י הזוהר, שיש שס"ה לאוין בתורה כנגד שס"ה ימות החמה, וכל יום יש לו את הלאו שכנגדו.

במסכת מכות (כ"ג:) ובמדרש תנחומא (לפרשת כי תצא) מובא, ששס"ה מצוות לא תעשה כמנין ימות החמה, ובכל יום ויום שהחמה זורחת עד שהיא שוקעת, צווחת ואומרת לאדם: גוזרני עליך במי שהגיע ימיך ליום הזה, אל תעבור בי את העבירה הזאת.

חישוב קצר מראה שמצוות לא תעשה של בשר וחלב היא ה-66 במנין מצוות לא תעשה, והיא מקבילה לחג השבועות שהוא היום ה-66 מראש השנה לחדשים (ראש חודש ניסן)!

עוד נראה כי מסמיכות הפסוקים "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' א-לוקיך" - "לא תבשל גדי בחלב אמו" - נרמז שיום הביכורים מכוון נגד הלאו של לא תבשל גדי בחלב אמו, ולכן המנהג לדקדק לאכול מאכלי חלב ומאכלי בשר, לפי ההלכה, בהפסק קינוח והדחה, כדי להראות בצורה ממשית שאנחנו מקיימים מצוות אזהרת בשר בחלב, שהיא כנגד יום הביכורים.

ללא מצוה מסויימת

כבר עמדו גדולי הדורות על השאלה הגדולה, מדוע לא נתנה התורה מצוות מסויימת בחג זה, היחיד מבין שלושת הרגלים שמלבד מצוות היו"ט אין בו מצוה מסויימת.

בפסח נצטוינו במצה, מרור וכו', בסוכות נצטוינו לישב בסוכה וליטול ד' מינים, אבל בעצרת אין לנו מלבד שביתה ממלאכה, קידושא ואבדלתא.

ונראה, דמשום קדושת היום שהיא קדושת התורה הכוללת הכל, אין בה מצוה מסוימת, הלא תלמוד תורה כנגד כולם אמרו, וגדול התלמוד שמביא לידי מעשה.

התורה כוללת את כל המצוות כולם ומשו"כ אין מצוה מסויימת בחג העצרת.

ביום נשגב זה הכריזו אבותינו "נעשה ונשמע", וקיבלו על עצמם עול תורה ועול מלכות שמים באהבה, וכך בכל שנה ושנה נדרשים אנו ביום זה לשער בנפשנו כאילו עומדים אנו תחת ההר ומקדימים נעשה לנשמע, וכבר כתב בקדושת לוי (פרשת יתרו) שבכל שנה ושנה אפשר לשמוע "אנכי ולא יהיה לך" מפי הגבורה.

(הרב אשר וייס - מנחת אשר)

ואם לאו? שם תהא קבורתכם

מלמד שכפה הקב"ה הר כגיגית על ישראל ואמר להם אם אתם מקבלין את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם.

ידוע שכל עניני יציאת מצרים היו שלא כדרך הטבע,˚שבדרך הטבע אפילו עבד לא היה יכול לברוח משם,˚ובפרט בעת מתן תורה היה הכל שלא כדרך הטבע.

ובזה אפשר לפרש אמרם ז"ל˚שכפה הקב"ה הר כגיגית על ישראל ואמר להם אם אתם מקבלין את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם.

לכאורה למה אמר שם תהא, ולא אמר כאן תהא?

אולם לפי הנ"ל ניחא, דכיון שכל יציאתם ממצרים היה שלא כדרך הטבע,˚והכל היה רק בזכות שיקבלו התורה בהר סיני, והיינו, דזכות זו היא העומדת עתה לישראל שאוציאם משם.

וזהו פירש הגמרא שכפה עליהם ההר כגיגית, דהיינו, שעוד קודם צאתם ממצרים התנה עמהם שיקבלו התורה בהר סיני, ולכן אמר להם "אם אתם מקבלים התורה מוטב", שהרי יצאתם משם רק בזכות זה, ואם לאו, שם תהא קבורתכם,˚היינו במצרים, שהרי בלי זכות קבלת התורה הרי הייתם נשארים ונקברים במצרים עד עולם.

(פאר ישראל לשבועות)

אחד מששים

הרמב"ם (הלכות ביכורים ב,י"ז) מביא, כי "הביכורים--אין להם שיעור מן התורה, אבל מדבריהם צריך להפריש אחד מששים".

ותמהו המפרשים - הרי בשום מקום לא נזכר שיעור לביכורים!

אדרבא - הביכורים הם בכלל הדברים שאין להם שיעור ("הפאה והביכורים והראיון...")!

ומובא בשם הגר"א (עליות אליהו) בשם ר' עובדיה מברטנורא המפרש את המשנה במסכת "כלים" (יב,ג) ש"טנא" מחזיק חצי סאה.

מאידך מובא במסכת כתובות (קי"א:) "אין לך כל אילן סרק שבא"י שאינו מוציא משוי שתי אתונות", ובמסכת בבא-מציעא (פ.) שמשא חמור אחד הוא 15 סאה (דהיינו 30 סאה ב-2 חמורים). נמצא, שכמות הפרי של אילן בא"י הוא 30 סאה (משא 2 חמורים), ואילו בביכורים

נאמר "טנא" המחזיק חצי סאה (כפי שהבאנו בשם ר"ע מברטנורא). הרי לנו ששיעור ביכורים הוא 1 מ-60!

ההדרכה לקבלת התורה

מן הראוי להביא כאן את אמרתו הנפלאה של רבי אליהו לופיאן זצ"ל (המשגיח הרוחני בישיבת "כפר-חסידים") שדייק, מדוע אנו קוראים לחג השבועות בשם זה, והלא עיקרו של החג הוא קבלת התורה, וא"כ לכאורה, נאה יותר להעניק לחג שמות אחרים: חג קבלת התורה, חג העצרת, ומדוע נקבע השם חג השבועות?

ותירץ: כדי לידע ולהודיע שאין אפשרות לקבל את התורה סתם ככה ללא הכנה, אם אתה רוצה לקבל את התורה, תתכונן, תספור לך שבעה שבועות. "חג השבועות" תמנה שבע שבתות תמימות - עד שתגיע לקבלת התורה, ואדרבה! עצם קריאתו של חג קבלת התורה בשם "חג השבועות" - הוא ההדרכה הגדולה לקבלת התורה... ומעניין לענין באותו עניין:

המגיד הירושלמי הנודע רבי שלום שבדרון זצ"ל הסביר:

בתורה נאמר "וספרתם לכם וכו'", והפשט הפשוט הוא, שתספרו כל אחד ואחד. אך יש כאן פשט עמוק יותר. יש הסופר לעצמו "בעוד ארבעים ותשע יום יש לי פגישה במס הכנסה". אך יש אחד שסופר: "בעוד ארבעים ותשע ימים אקבל את הזכיה במפעל הפיס". כמובן, ההבדל ביניהם רב, זה סופר, וזה סופר - אבל ההבדל הוא תהומי!

לכן אומרת התורה "וספרתם לכם" - תספרו את ספירת העומר - "לכם", שהספירה תהיה לדבר השייך לכם, קרוב לליבכם (וכפי שדרשו בגמרא בדיני יום טוב "לכם - לכל צרכיכם") תספרו את הימים לכם, בשבילכם, תחושו שהמטרה היא להגיע לאושר הכי גדול האפשרי.

בסוד שיח

כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים בדוא"ל: besod@013net.net

עיצוב ועריכה גרפית:
גיל ויין עיצוב גרפי
אימייל. gilwein26@012.net.il